

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne.

Viite:

Haasio, A. 2019. Kuka sä oikeesti oot? Ilkka 10.5.2019, 17.

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

www.seamk.fi

verkkolehti.seamk.fi

Kuka sä oikeesti oot?

Kolumni

Jokaisella meistä on verkkoidentiteetti. Se muodostuu kaikesta siitä mitä teemme verkossa. Facebookin tykkäykset ja kommentit, keskustelupalstoille lähetetyt viestit, Instagramin kuvat sekä kaikki muu toimintamme netissä luo verkkoidentiteettiämme.

Käyttäytymisemme avulla meistä muodostuu mielikuva ihmisinä. Toiminta netissä muovaa ihmisten käsitystä siitä, millaisia olemme.

Verkkoidentiteetti kertoo ihmisestä paljon: mitkä asiat ovat hänelle tärkeitä, mitä hän arvostaa, ketkä kuuluvat hänen lähipiiriinsä ja mistä hän pitää. Sen vuoksi on hyvä miettiä tarkasti mitä julkaisemme, ja mitä sanomme netissä. Pikaistuksissa tehdyt kommentit saattavat kaduttaa jälkikäteen ja ne voivat antaa meistä helposti negatiivisen mielikuvan.

Sosiaalisessa mediassa onkin hyvä pohtia etukäteen, millaisen identiteetin haluaa itsestään rakentaa ja toimia sen mukaan. Kaiken ei tarvitse olla julkista.

Etenkin nuorille on hyvä korostaa sitä, että kannattaa miettiä mitä kuvia julkaisee netissä. Kymmenen vuoden kuluttua jotkut kuvat tai videot saattavat tuntua noloilta ja luoda aivan vääränlaisia mie-

Ari Haasio

Filosofian tohtori ja
SeAMK-in yliopettaja

Aina silloin tällöin minä, keski-ikäinen mies, heitän pikkutakin nurkkaan ja muutun joksikin muuksi internetin ihmemaassa.

likuvia itsestämme. Aivan samalla tavoin kuin käyttäytymisemme reaali maailmassa luo muille käsityksen siitä, millaisia olemme, sama tapahtuu netissä.

Verkko mahdollistaa myös leikitelyn eri identiteeteillä. Se on kiinnostavaa, mutta joskus jopa vaarallista ja haitallista, kuten digitaalisen kulttuurin professori Jaakko Suominen Turun yliopistosta on todennut.

Pelimaailmat ovat hyviä esimerkkejä siitä, kuinka otamme aivan toisenlaisen roolin. Halutesani olen ritari, supervoimilla varustettu sankari tai taikojaan tekevä velho. Voin rakentaa ja tuhota, taistella hyvän puolesta ja kukistaa pahan.

Aina silloin tällöin minä, keski-ikäinen mies, heitän pikkutakin nurkkaan ja muutun joksikin muuksi internetin ihmemaassa. Pelien fantasiamaailmat antavat tilaa mielikuvitukselle ja mahdollisuuden irtautua arjesta.

Voimme esiintyä haluamamme hahmona myös muualta kuin pelien maailmassa. Valitettavasti usein taustalla on pahoja ja ikäviä tarkoitusperiä. Sosiaalisen median palveluissa liikkuu runsaasti valeprofileja, joista osa on luotu rikollisessa mielessä. Trollit eli väärää tietoa levittävät hahmot ovat tästä hyvä esimerkki.

Myös monet verkkorikolliset luovat itselleen uuden henkilöllisyyden netissä ja toimivat sen turvin. Esimerkiksi nykyajan auervaarat hurmaavat naisia treffipalstoilla tekaistujen henkilöllisyyksien avulla. Moni pedofiili toimii netissä tekaistun identiteetin turvin: ikä, joskus jopa sukupuolikin valehdellaan lasten luottamuksen voittamiseksi.

Netissä kaikki ei ole sitä miltä se näyttää. Edes kuviin ei voi luottaa täysin. Suurin osa ihmisistä toimii rehellisin perustein, mutta valitettavasti joukossa on myös valheellisilla identiteeteillä toimivia ihmisiä, joilla ei ole puhtaat jauhot pussissa.